

**Základní škola a Mateřská škola Žďárná, okr. Blansko,
příspěvková organizace, Žďárná 217**

Psí sporty

Natálie Jelínková

2018/2019

Vedoucí absolventské práce: Mgr. Jana Veselá

Prohlašuji, že jsem absolventskou práci vypracoval/a samostatně
s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

Ve Žďárné dne:

.....

podpis

ANOTACE

Tato práce byla vypracována jako absolventská práce na Základní škole ve Žďárné. Týká se psích sportů, což je fenomén posledních deseti let. O psích sportech jsem dobře informována, protože výchově psů ke sportu se věnuje moje maminka.

Do skupiny psích sportů se řadí spousta aktivit se psy a toto odvětví se v poslední době rychle rozvíjí.

Obsah

ÚVOD	5
1. HISTORIE	6
1.1 HISTORIE TRÉNOVÁNÍ PSŮ	6
1.2 HISTORIE PSÍCH SPORTŮ	8
2. PSÍ SPORTY	8
3. ZKOUŠKY IGP	9
2.1 PACHOVÉ PRÁCE – STOPA	10
2.2 POSLUŠNOST	11
2.3 OBRANA	12
4. DALŠÍ PSÍ SPORTY	13
4.1 MONDIORING	13
4.2 AGILITY	14
4.3 BIKEJORING	15
4.4 CANICROSS	16
4.5 COURSING	17
5. ZÁVĚR	18
6. PRAKTICKÁ ČÁST	19

ÚVOD

Toto téma jsem si vybrala, protože mě velmi zajímá. Moje maminka se tomuto sportu věnuje už 6 let a já se zapojuji do výcviku také, proto mám také dostatek informací.

Sportovní kynologie může mít více zaměření. Ačkoliv se to nezdá, tak psi, kteří se tomuto sportu věnují, jsou opravdoví vrcholoví sportovci. Proto je nutno u nich dodržovat správnou výživu a jak fyzický, tak i psychický trénink.

S přípravou na sport se začíná už od štěňátka. A možná i dříve, kdy si kynolog vybírá co nejvhodnější spojení psů, dle rodokmenu, pracovních úspěchů a výsledných úspěchů. Pokud si vyberete spojení, o kterém si myslíte, že je to správné, rezervujete si štěňátko hned po narození. Poté jste v kontaktu s chovatelem a sledujete, jak štěňátko roste a vyvíjí se. V 8 týdnech věku štěňete si odvážíte štěňátko domů.

Od prvních momentů v novém domově učíme štěňátko základním hygienickým návykům a cca po 1-2 týdnech v novém domově, kdy se štěňátko adaptuje, začínáme s výcvikem. Výcvik musí být vždy veden hrou, neboť jde o párový sport, při kterém má psovod i pes ze cvičení radost. Jedna z nejdůležitější věcí je navázání kontaktu mezi člověkem a psem. Bez toho partnerství nefunguje. Takové partnerství musí trvat po celou dobu jejich partnerského života, kdy se člověk i pes pořád učí a vzájemně se na sebe mohou spolehnout.

1. HISTORIE

1.1 HISTORIE TRÉNOVÁNÍ PSŮ

V dobách pravěku, přesněji v době kamenné, došlo k domestikaci divokého psa a člověk začal využívat schopností psa k lovu. Domestikace psa začala na Středním východě přibližně před 10000 až 35000 lety.¹ Později se ze psa stal obránce a strážce majetku i života. Po ochočení dalších divokých zvířat a s rozvojem zemědělství byl pes využíván jako ochránce stád.

V dobách starověku byl pes využíván hlavně k obraně a lovu. V dobách římských válek používali Římané bojové psy jako válečníky. Staří Římané používali psy oděné do lehkého brnění opatřeného navrchu smrtícími hroty proti obrněným jezdcům. Psi nesli někdy i nádoby s hořící sírou a smolou.²

Ve středověku postupně nové způsoby boje a nové zbraně vytlačily válečného psa z bojišť. V této době se však rozšířilo využití psů jako loveckých a pasteveckých. Na mnoha hradech a zámcích vznikají rozsáhlé psince. V neposlední řadě je pes také společníkem člověka a již od dob starověku je pes chován za tímto účelem.

Bouřlivý rozvoj kynologie je datován od počátku 19. století. Kynologie se zabývá studiem psů jako živočišného druhu z biologického hlediska, ale tento pojem se také často používá k označení těch, kdo se psům věnují jako domácím mazlíčkům a společníkům.³

Na celém světě, ale především v Evropě, dochází k válkám. Člověk si opětovně vzpomněl na psa, kterého začal využívat k válečným účelům. Ne však již jako bojového válečného psa. Psa využíval ke strážní službě, dále jako zpravodajského psa a nosiče.

Po 2. světové válce se začal organizovat především výcvik vojenských psů. Psi se však cvičili převážně k hlídkové a strážní službě. Největšího uplatnění našli psi u nově organizované ochrany státních hranic prováděné pohraniční stráží, která vznikla v roce 1948.

¹ Za přírodou - Historie kynologie. *Za přírodou - Hlavní stránka* [online]. Copyright © 2009 Myslivost s.r.o., Všechna práva vyhrazena, Web Created By [cit. 07.06.2019]. Dostupné z:

[http://www.zaprirodou.cz/Poradna/Kynologicka-poradna/Historie-kynologie-\(1\).aspx](http://www.zaprirodou.cz/Poradna/Kynologicka-poradna/Historie-kynologie-(1).aspx)

² Za přírodou - Historie kynologie. *Za přírodou - Hlavní stránka* [online]. Copyright © 2009 Myslivost s.r.o., Všechna práva vyhrazena, Web Created By [cit. 07.06.2019]. Dostupné z:

[http://www.zaprirodou.cz/Poradna/Kynologicka-poradna/Historie-kynologie-\(1\).aspx](http://www.zaprirodou.cz/Poradna/Kynologicka-poradna/Historie-kynologie-(1).aspx)

³ Kynologie – Wikipedie. [online]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Kynologie>

Od roku 1955 byla pohraniční stráž začleněna pod armádu, dále pak pod vojska ministerstva vnitra, a to pod názvem vojsková ochrana státních hranic.

U policie se psi nejvíce používají pro pachové práce. Psi jsou zde cvičeni pro vyhledávání drog, tabáku, peněz, hledání osob i mrtvol.

Dalším odvětvím je obrana, která se nejvíce využívá při hlídání majetku, například ostraha objektů, letišť, doprovod fanoušků na zápasy ve vlcích a stadionech, demonstracích. Psi jsou využíváni na ostrahu vězňů. Psi používání pro pracovní využití jsou psi vlastněni státem.⁴

Obr. 1: Výcvik psů ve Zbraslavi – 1984

Obr. 2: Výcvik psů ve Zbraslavi – 1964

⁴ Sportovní kynologie – Wikipedie. [online]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Sportovní_kynologie

1.2 HISTORIE PSÍCH SPORTŮ

Sportovní kynologie je kynologická disciplína sportovního charakteru, ve které jsou účastníky pes a jeho vodič - psovod. Odštěpila se z pracovní kynologie, která se zaměřovala na výcvik psů pro pracovní účely, například u pohraniční stráže, policie, vězeňské služby atd.

Jedním z nejstarších psích sportů jsou chrtí dostihy, oblíbené především v zahraničí.

Za psí sport v dnešní době také můžeme považovat závody psích spřežení. Psy na tažení saní s nákladem užívali už indiánské kmeny.

V poslední době se vyvíjejí především sporty, které umožňují zlepšit vztah mezi psem a člověkem. Jde o to, aby se pes i jeho pán pobavili při zábavných hrách. Patří sem např. tanec se psem (*dogdancing*) nebo *dogfrisbee* - hra s chytáním disku (*frisbee*).⁵

2. PSÍ SPORTY

Psí sporty jsou buď na zkoušky nebo pro radost. Zkoušky ze psí kynologie mohou být buď mezinárodní (IGP) nebo oblastní.

Další psí sporty jsou například agility, mondioring, coursing, ale také například dogdancing neboli tanec se psem. Patří sem řada disciplín, z nichž mnohé se vyvinuly teprve nedávno a věnuje se jim jen malý okruh lidí, ale přesto jsou velmi populární.⁶

⁵ Kategorie:Psí sporty – Wikipedie. [online]. Dostupné z:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Kategorie:Ps%C3%AD_sporty

⁶ ikoktejl. 301 Moved Permanently [online]. Dostupné z: http://www.czech-press.cz/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=754

3. ZKOUŠKY IGP

Sportovní kynologie je odštěpem z pracovní a při tomto sportu jsou psi cvičeni pro sportovní účely, které se velmi zásadně liší od pracovní.

Sportovní kynologie se skládá ze tří disciplín:

- Pachové práce
- Poslušnost
- Obrana

Pro toto odvětví je pes připravován od malička na zkoušky a popřípadě na závody. Zkoušky jsou skládány podle národního řádu (NZŘ) a mezinárodního řádu (IGP), tyto dva řády se od sebe liší. Zkoušky mají různé stupně, od 1-3 a lze skládat i mezistupeň například zkoušky jen stopařské, obranářské atd.⁷

Obr. 3: Plakát na světový šampionát IPO 2016

⁷ Mistrovství Světa FCI IPO 2016 | Kynologie. Kynologie [online]. Dostupné z: <http://www.kynologie.org/sitek/mistrovstvi-sveta-fci-ipo-2016/>

2.1 PACHOVÉ PRÁCE – STOPA

Už maličké štěně se po adaptaci učí stopovat. U malého štěněte se začíná tzv. čtverečkem, kdy se vydupe na povrchu čtverec a do něj se rozhází krmení či pamlsky a štěňátko se učí, že má ohraničený prostor, kde je pamlsek a postupně se učí rozlišovat, kde je pach-pamlsek a kde není pach-nezájem. Postupem času se ze čtverečku vyšlape tunel o délce asi jeden metr a ten je ukončen dalším čtverečkem. Postupně se vzdálenost tunelu prodlužuje a zmenšují se čtverečky. Jakmile toto pes zvládá s jistotou, začíná se učit klasická stopa s přidáním předmětů, které pes na stopě musí označit zalehnutím, sedem nebo stojem.

Stopa prvního stupně se vypracovává o délce tři sta kroků, dva lomy a dva předměty, přičemž IGP3 je o délce šest set metrů, čtyři lomy, tři předměty a stopa je cizí. Hodnotí se přesnost, označení předmětů a vypracování lomů. Samozřejmě existuje velká spousta stopařských zkoušek, které se liší náročností, kdy u nejtěžších pes vypracovává stopu starou osmáct hodin s různým typem lomů. Povrchy jsou většinou: tráva, hlína či osení. Mezi kynology se této disciplíně říká královská, jelikož je hodně obtížná. Pes pracuje sám a psovod se na něj musí spolehnout. Nemůže ho ovlivnit, ani psovi pomoci.

Obr. 4: Pes i s psovodem cvičící stopu

Obr. 5: Pes stopující na louce

2.2 POSLUŠNOST

Disciplína, kde jde snad nejvíce o symbiózu mezi psem a psovodem. V této disciplíně se pes předvádí při chůzi, ale nejde o klasické chození. Jde o přesné a těsné doprovázení psovoda u nohy a sledování psovoda. U této disciplíny se pes odkládá do sedu, lehu i stoje. Mění se i rychlost chůze. Následuje aport, což je přinesení činky volně, přes metrovou překážku a přes překážku typu A. Následuje vyslání psa – pes běží přes celé hřiště v určeném směru a na povel psovoda "lehni" musí pes lehnout. Následuje dlouhodobé odložení, při kterém pes leží na vyhrazeném místě a psovod je schovaný. Současně cvičí na cvičišti další pes. Hodnotí se přesnost, rychlost a radost.

Oproti minulým dobám je velmi důležitý projev psa – radost ze cvičení. Při kterékoliv disciplíně znamená snížení známky a může i dojít k diskvalifikaci.⁸

Obr. 6: Zkoušky poslušnosti

⁸ Kynologie | Český kynologický svaz. Kynologie | Český kynologický svaz [online]. Copyright © Všechna práva vyhrazena [cit. 09.06.2019]. Dostupné z: <http://www.kynologie.cz/>

2.3 OBRANA

Obrana je jedna z disciplín ve sportovní kynologii. Při obraně musí pes poslouchat psovoda na slovo. Nejlepší začátky jsou na cvičišti, kde jste se svým psem jako psovod a máte vedený výcvik za přítomnosti kynologa a figuranta.

Již od útlého věku vašeho psa v něm vyvolávejte lovecké pudy, hrajte si s ním tak, že se s ním budete o něco přetahovat a když se s vámi přetahovat bude, dávajte mu povel “drž”.

Postup při obranách

- odhalení pomocníka – průzkum terénu, vyštěkání pomocníka
- zajištění pomocníka – prohlídka pomocníka a jeho výslech
- ochrana psovoda – přepadení psovoda při výslechu, ovladatelnost psa (pouštění)
- samostatná činnost psa – zadržení pomocníka (hladké 50 kroků) , ovladatelnost psa (pouštění)
- odolnost psa – útok na psa se 2 údery po zákusu, ovladatelnost psa (pouštění)
- Prohlídka – psa odložíte a půjdete odzbrojit figuranta, odeberete mu obušek.

9

Obr.7 Pes zakousnutý na rukávu při zkoušce obrany

Obr. 8: Pes štěkající na figuranta

⁹ 403 Forbidden. 403 Forbidden [online]. Dostupné z: <https://www.sportovni-kynologie.cz/sportovni-kynologie/obrana/>

4. DALŠÍ PSÍ SPORTY

4.1 MONDIORING

Je to odvozeno ze slov mondio (světový) a ring (kruh), v tomto sportu jsou zařazeny disciplíny skoku, obrany a poslušnosti. Kruh právě proto, že se vše dělá v jednom zátahu a dokola. To znamená, že pes utíká dokola a musí u toho stihnout již zmiňovanou poslušnost, skoky a obranu.¹⁰ Mondioring je vyjímečný v tom, že se na psa nepoužívají žádné fyzické údery, ale je na něj vyvíjen velký psychický tlak, tzn. že psi, kteří dělají tento sport, jsou velmi klidní, dokážou se se vším vyrovnat a jsou bezkonfliktní a bezproblémoví společníci.

11

Obr. 9: Pes, který skáče přes překážku na soutěži mondioringu

¹⁰ Mondioring (Hundesport) - AGILA. *Tierversicherung - Hund & Katze günstig absichern* - AGILA [online]. Copyright © beatrix kido [cit. 09.06.2019]. Dostupné z: <https://www.agila.de/agila-magazin/tierlexikon/418-mondioring-hunderasse>

¹¹ Mondioring (Hundesport) - AGILA. *Tierversicherung - Hund & Katze günstig absichern* - AGILA [online]. Copyright © beatrix kido [cit. 09.06.2019]. Dostupné z: <https://www.agila.de/agila-magazin/tierlexikon/418-mondioring-hunderasse>

4.2 AGILITY

Agility je psí sport, při kterém pes podle pokynů psovoda překonává sérii překážek. Některé překážky jsou:

- **skokové** – jednoduché, dvojité, skok daleký, kruh
- **přebíhací** – kladina, áčko, houpačka
- **probíhací** – slalom, pevný tunel, látkový tunel.

Na závodech jsou parkury dlouhé 15–22 překážek od 100 do 200 metrů, pes všechny překážky překonává dobrovolně, nemá na sobě ani vodítko, ani obojek. Agility může dělat každý pes s průkazem původu i kříženci všech velikostí za předpokladu, že je zdravý a nemá nijak omezený pohyb.

Na závodech se pak porovnávají psi třech velikostních a výkonnostních kategorií. Než se ale psi dostanou na závody, musí se naučit všechny překážky překonávat bezpečně. Agility je ale náročnější na psovoda, protože je jeho práce zapamatovat si trať a vést po ní psa. Často dochází ke změnám směru, a protože jsou psi obvykle rychlejší než psovodi, agility vyžaduje rychlé reakce, jak ve vydávání povelů, tak v jejich plnění. Hlavním cílem tohoto sportu je dosáhnout lepší spolupráce a komunikace mezi psem a jeho psovodem.¹²

Obr. 10: Pes, který skáče přes překážku typu A

¹² Agility – Wikipedie. [online]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Agility>

4.3 BIKEJORING

Vypadá zhruba následovně: pes je ustrojen do postrojů podobných těm, do kterých jsou psi oblečeni při tahání saní, postroj musí být pohodlný, nesmí psovi působit nepohodlí, natož jej zraňovat. Od postroje vede 2,5 m dlouhá šňůra, jež je za druhý konec připoutaná ke kolu.

Pes pak pomáhá táhnout kolo s cyklistou, který však psovi pomáhá a hlavě jej řídí předem naučenými povely. Cyklista by nikdy neměl táhnout svého psa a vždy by měl přizpůsobit svou rychlost jeho aktuálním možnostem.¹³

Obr. 11: Pes a jeho psovod na kole

¹³ 403 Forbidden. 403 *Forbidden* [online]. Dostupné z: <https://www.sportovni-kynologie.cz/ze-sveta-psu/sporty/bikejoring-aneb-cyklistika-take-pro-psa/>

4.4 CANICROSS

Canicross je to vlastně běh se psem, kdy má pes na sobě postroj, ke kterému je uvázáno pružné vodítko uchycené na tzv. sedáku. Sedák má nasazený psovod. Po čas tréninku, nebo závodu se psovod nechá psem táhnout a běží s ním.¹⁴ Pro psa je velmi důležité, aby ho to bavilo a aby měl dobře sedící postroj, protože pokud mu sedět nebude, nebude ho to ani bavit a tím pádem to nemá ani cenu.

Obr. 12: Pes běžící se svým psovodem

¹⁴ Behejsepsem.cz - vše o canicrossu a pro canicross. Behejsepsem.cz - vše o canicrossu a pro canicross [online]. Copyright ©2019 Behejsepsem.cz [cit. 09.06.2019]. Dostupné z: <https://www.behejsepsem.cz/>

4.5 COURSING

Coursing je jedním z mnoha kynologických sportů. Jedná se o terénní dostih. Principem je, že pes sleduje taženou umělou návnadu, na vzdálenost cca 300-700 m, v okruhu a je vždy návnadou přilákán zpět k majiteli. Běhá se v přirozeném, s přírodními nebo umělými překážkami.

Cílem psa při coursingu je ulovit návnadu, která je tažená navijákem. Tato návnada v podobě střapce z igelitových pásek nebo králíčí kůže, je tažena lankem mezi kladkami po dráze, která simuluje skutečný běh zajíce.

Coursing se stává v posledních letech v Česku oblíbenou aktivitou a není již pouze doménou chrtích plemen.¹⁵ Výhodou tohoto sportu je, že jej mohou provozovat všechna plemena psů a majitelé všech věkových kategorií, a to i s vážným zdravotním handicapem.

Obr. 13. Pes honící zajíce

¹⁵ PragCoursing – PragCoursing. *PragCoursing – PragCoursing* [online]. Copyright © 2016 [cit. 09.06.2019]. Dostupné z: <http://pragcoursing.cz/>

5. ZÁVĚR

Psí sporty jsou nejlepším způsobem, jak se věnovat svému psovi, zvláště, jestli patří ke sportovní nebo lovecké rase. Rozvíjí se tím jeho hravost a fyzická zdatnost, zároveň nejlépe posilují vztah mezi psem a jeho majitelem.

Se psími sporty se setkávám už asi deset let a poslední tři roky jsem také trenérkou našeho psa Edy.

Myslím si, že psí sporty jsou báječná věc pro všechny psy a do budoucna se jim chci také věnovat.

Doufám, že moje práce přispěla k větší informovanosti a popularitě těchto sportů.

6. PRAKTICKÁ ČÁST

Mojí praktickou částí je popis tréninku našeho psa Edy. Tento trénink proběhl dne 28. dubna 2019 a druhý trénink dne 16. května 2019.

Eda je německý ovčák vlkošedé barvy, kterého máme už čtyři roky. Je to fenka. S trénováním jsme začali už od štěněte, má složené zkoušky IGP 1 a v současnosti se připravuje na IGP 2.

Trénink probíhal odpoledne, kolem 16.00. Trénujeme obvykle na louce za Ludíkovem nebo na hřišti v Ludíkově.

Trénink začíná krátkou hrou s míčkem, kdy pes přináší hozený míček. Potom začíná vlastní výcvik. Začíná se tréninkem základních povelů (sedni, lehni... , viz obr. 14)

Potom jsme cvičili obranu: pes se postaví vedle psovoda, psovod dá psovi pokyn „revír“, pes musí obíhat makety. Když je v maketě schovaný člověk, pes musí dát znamení štěkáním. Poté psovod zavelí a pes přestane štekat. Psovod přijde k psovi, dá mu povel „k noze“ a odchází se psem od makety.

Při tomto tréninku byl ve druhé maketě schovaný maminčin kolega, který při odhalení vyběhl, Eda ho chytila - zakousla se do rukávu.

Na konci tréninku - za odměnu - následuje další uvolňovací hra, kterou má Eda ráda - další aportování míčku.

Celý trénink trvá nejméně hodinu.

Eda velmi ráda trénuje obrany. Někdy trénujeme i stopy, což Edu nebaví. Trénink stopy spočívá v tom, že se psovi našlape stopa. Pes se přiváže na stopovací vodítko - nechodí u psovoda. Pes musí projít stopu. Na konci ho čeká odměna ve formě pamlsku.

Stopa se trénuje dvakrát týdně a cvičení poslušnosti se cvičí každý den. Kromě toho se s Edou chodí také na pravidelné procházky - cvičení je nenahrazuje.

Obr. 14: Povel „lehní“

Obr. 15: Eda na cvičišti

Obr. 16,17: Eda, cvičení poslušnosti (povel „sedni“, „k noze“)

Obr. 18,19: Eda, obrany

ZDROJE

INTERNETOVÉ ZDROJE

Historie | Kynologie-zbraslav. *Základní kynologická organizace 023 Praha 5 - Zbraslav* [online]. Copyright © 2015 [cit. 07.06.2019]. Dostupné z: <https://kynologie-zbraslav.cz/historie/>

Výstavy | Prachatické Muzeum. *Prachatické Muzeum* [online]. Copyright © 2019 Prachatické muzeum. Všechna práva vyhrazena. [cit. 07.06.2019]. Dostupné z: <http://www.prachatickemuzeum.cz/vystavy/tricetileta-valka-a-polni-opevneni.html>

Prachatické Muzeum [online]. Copyright © [cit. 07.06.2019]. Dostupné z: <http://www.prachatickemuzeum.cz/files/calendar/historie-sluzebni-kynologie-psi-ve-sluzbe-1546516091-list.jpg>

Za přírodou - Historie kynologie. *Za přírodou - Hlavní stránka* [online]. Copyright © 2009 Myslivost s.r.o., Všechna práva vyhrazena, Web Created By [cit. 07.06.2019]. Dostupné z: [http://www.zaprirodou.cz/Poradna/Kynologicka-poradna/Historie-kynologie-\(1\).aspx](http://www.zaprirodou.cz/Poradna/Kynologicka-poradna/Historie-kynologie-(1).aspx)

historie kynologie - Bing images. *Bing* [online]. Dostupné z: <https://www.bing.com/images/search?view=detailV2&id=558B94005B51AEDCB0B4AA612FB07035CF21760D&thid=OIP.QbzkGstgkaRItrzHtU3tVwHaFI&mediaurl=https%3A%2F%2Fkynologie-zbraslav.cz%2Fwp-content%2Fuploads%2F2015%2F12%2F1984.jpg&exph=1375&expw=1983&q=historie+kynologie&selectedindex=3&ajaxhist=0&vt=0&eim=1,2,6&ccid=QbzkGstg&simid=608042500415554798>

400 Bad Request. *403 Forbidden* [online]. Dostupné z: <https://www.sportovni-kynologie.cz/sportovni-kynologie/obrana/>

kynologie - Bing images. *Bing* [online]. Dostupné z: <https://www.bing.com/images/search?q=kynologie&FORM=HDRSC2>

kynologie ipo - Bing images. *Bing* [online]. Dostupné z: https://www.bing.com/images/search?view=detailV2&id=8D1BEA8DAE1E8EC48928104C33D55212DEB601A2&thid=OIP.Uz_32To69RrdXLUauuh1sQHaDY&mediaurl=http%3A%2F%2Fwww.kynologie.org%2Fwp-content%2Fuploads%2F2016%2F09%2Fms2016.jpg&exph=256&expw=560&q=kynologie+ipo&selectedindex=0&ajaxhist=0&vt=0&eim=1,2,6

Kynologie – Wikipedie. [online]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Kynologie>

Kynologie | Český kynologický svaz. *Kynologie | Český kynologický svaz* [online]. Copyright © Všechna práva vyhrazena [cit. 07.06.2019]. Dostupné z: <http://www.kynologie.cz/>

Sportovní kynologie – Wikipedie. [online]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Sportovni_kynologie <https://www.sportovni-kynologie.cz/>

KNIŽNÍ ZDROJE

RULC, Jiří. *Dějiny služební kynologie: historický vývoj a vznik četnické a policejní kynologie, jakož i kynologie ostatních ozbrojených sborů na území našeho státu*. Praha: CanisTR, 2010. ISBN 978-80-904210-3-5.

WALTEROVÁ, Ingrid. *Výcvik a výchova psa v kostce*. Praha: Plot, 2010. ISBN 978-80-7428-042-9.

TÓTHOVÁ, Martina. *Výchova a výcvik (nejen) molossoidních plemen psů: problémy a řešení*. Vydání I. Brno: Nakladatelství Knih o psech molosských, 2012. ISBN 978-80-905204-0-0.

ZIEMER-FALKE, Kristina a Jörg ZIEMER. *Výcvik štěněte: malý pes, velká radost: praktické rady pro majitele psů*. Přeložil Jaromíra BORECKÁ. Praha: Euromedia, 2018. Esence. ISBN 978-80-7549-862-5.

FOGLE, Bruce. *Výchova a výcvik psa: kompletní kniha o výchově a výcviku psů všech věkových kategorií*. Praha: Cesty, 1999. ISBN 80-7181-300-1.

OBRÁZKY

[online]. Dostupné z: <http://www.kynologie.cz>

Renewing your Membership | ICC. ICC | Irish Coursing Club [online]. Copyright © 2014 [cit. 09.06.2019]. Dostupné z: <https://irishcoursingclub.ie/news/renewing-your-membership/>

Forbidden. Forbidden [online]. Dostupné z: <https://dogfit.co.uk/pages/canicross-kit>

GLR 008: Get Lost in Bikejoring - Get Lost Racing Podcast. Get Lost Racing Podcast - Off-Road Sports Mastery Podcast [online]. Copyright © 2018. Get Lost Racing and Gagglepod. All Rights Reserved. [cit. 09.06.2019]. Dostupné z: <http://getlostracing.com/get-lost-in-bikejoring/>

Mistrovství Světa FCI IPO 2016 | Kynologie. Kynologie [online]. Dostupné z: <http://www.kynologie.org/sitek/mistrovstvi-sveta-fci-ipo-2016/>

Mondioring (Hundesport) - AGILA. Tierversicherung - Hund & Katze günstig absichern - AGILA [online]. Copyright © beatrix kido [cit. 09.06.2019]. Dostupné z: <https://www.agila.de/agila-magazin/tierlexikon/418-mondioring-hunderasse>

vlastní fotografie